

27. 6. 80
מט. 118 (468)

עלון כפר מנחם

הלילה והשבת בבית הילדים

סיכום פעילותנו לקראת מועצת התינוך

לקראת המועצה קיימנו שיחה, שתפקידה היה לבדוק נוהלים ונוהגים במערכת החינוך אצלנו (יחסי הורים-מחנכים, שמירת לילה, שבת, השכבות וכו'). לצורך הכנת השיחה פרסמנו דף ובו הוצגו הנושאים שהיו אמורים לעלות לדיון, בצירוף התייחסות כלשהי לכל נושא ונושא. דף נוסף פורסם ונתלה בבתי הילדים.

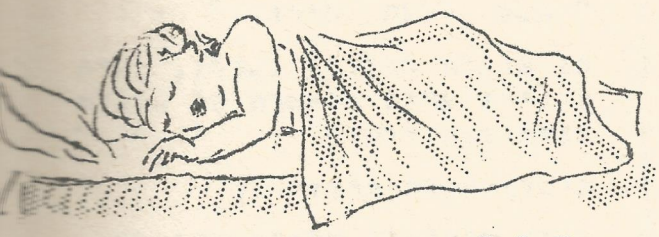
בשיחה השתתפו כ-30 איש. במהלכה היה נסיון לבדוק מה נראה לנו, בהסדרי חיינו, כמספק ובמה היינו רוצים שיפור או שינוי. על מה דובר בשיחה?

1. סדר השכבה

ההתרשמות של רוב הדוברים היתה שהסדר הקיים אצלנו, לפיו לכל בית ילדים יש צוות של 4 משכיבים - בהחלט מניח את הדעת, מוריד את העומס מהמחנכים ואינו פוגע בילדים.

הובעה מסאלה להקפיד על כך שלמשכיב(ה) יהיה קשר עם הקבוצה בה הוא משכיב. צוות המשכיבים יורכב ממחנכי הקבוצה (עד כמה שאפשר) וכהשלמה לצוות רצוי שתהיינה מחליפות קבועות.

כל צוות מחנכים אחראי לצוות המשכיבים שלו ומחובתו להנחותם, להדריכם ולעזור להם בשעת הצורך.

2. שבת

הנוהג הקיים אצלנו הוא לרוחם של מסתם-פי השיחה. ההצעה לשנות את סדר היום בגילים הרכים - לא התקבלה. הוצע להשאיר את הקיים: מגיל הגן נשארים הילדים בשבת בצהריים בבתי הורים. בגיל הרך נשמר גם בשבת סדר היום עם ארוחת צהריים והקמה.

*

מועצת "יואב"

המועצה האזורית "יואב" סדרתם כ-4000 תושבים, ב-12 יישובים (מפוזרים בתחום שיפוט של 250 אלף דונם!) , מהם 8 קיבוצים, 3 מושבים וכפר נוער אחד . הוותיקים ביותר הם כפר מנחם , גת , גלאון , נגבה , ואחריהם באו רבדים , בית גוברין , בית ניר ושדה יואב . המושבים הם כפר הרי"ף שכנתנו , נחלה וסגולה , וכפר הנוער - במקום קדמה .

ראש המועצה , זליג הלבני , סיפר שחלק גדול מתקציב המועצה מתחלק על פי "שיטת הפעולות" , כלומר כל יישוב מקבל הקצבה , בהתאם למיסיים שהוא משלם , ומכסה בה פעולות מוניציפליות שהוא מבצע בעצמו , כגון השתלמויות , פעולות תרבות , כבישים פנימיים וגינון (בתנאים מסויימים) ועוד .

יחד עם זה מארגנת (ומממנת) המועצה גם שירותים כלליים לכל האזור כולו :

התחנה (החדשה) לייעוץ למספחה ולילד , שקמה השנה במסמיה ;

לשכת הרווחה - המשרתת בעיקר את המושבים ;

קצת מפעלי ספורט אזוריים ;

החוג הפעיל-כל-כך לידיעת הארץ ;

חוג חצ"ב (שהתחיל לפרוח הסנה) ; שירותי כבאות ובטחון , לרבות ועדת מל"ח (הכנה וארגון של "משק לשעת חירום" ;

כך פועלת באזור , כמובן , ועדה לבניין ערים המאשרת כל תכנית בניה בכל יישוב ;

איסוף אשפה מרכזי ;

ועוד שירותים מלאים וחלקיים .

המועצה גם מטפלת בשטחים שונים בחינוך , בכל בתי הספר באזור .

נקווה לשמוע דו"חות קבועים ורצופים על המועצה "שלנו" .

(י .)

תוך כדי החלפת דעות הוצגו מספר נקודות תורפה בסדרי השמירה אצלנו והועלו הצעות כיצד לפתור לפחות חלק מהן .

‡ הוצגה הדרישה לחדש את הנוהג לפיו השומרות עוברות ב י ו ס ש י ש י את בתי הילדים , מציגות עצמן לפני הילדים ומקבלות הנחיות מהמטפלות (גם שמירה קטנה !) .

‡ המשתתפים תבעו לבדוק שוב את סדרי השמירה בחברת הילדים . במצב הנוכחי אין שם שמירה מסודרת לא של השומרים ולא של השומרות , והמצב פשוט לא אחראי .

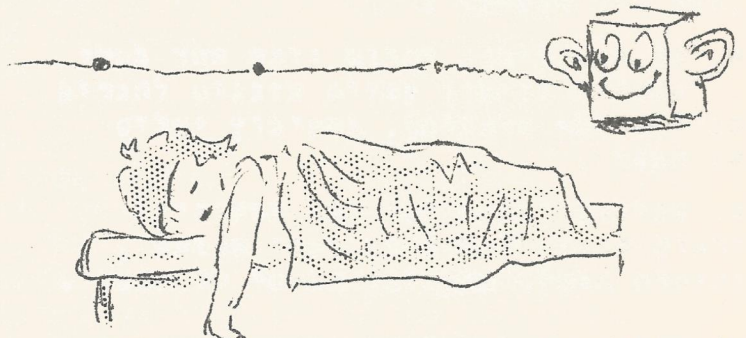
‡ סדרני עבודה נתבקשו להקפיד על כך ששומרות תיכנסנה לשבוע שלם ולא לאפשר תחלופה גבוהה במשך השבוע .

‡ כדי ליי על את ה ש מ י ר ה הועלו מספר הצעות , וכדאי שוועדת עבודה תתן עליהן את הדעת :

א. לא להחליף את שתי השומרות באותו יום , כדי להבטיח המשכיות .

ב. שומרת אחת תשמור מ-20.00 עד 4.00 , השניה מ-22.00 עד 6.00 . השמירה הקטנה תהיה מ-4 עד 6 בבוקר ולאחר מכן תמשיך החברה את יום עבודתה . (השיקולים לטובת הסידור הזה יועלו בו . עבודה , כשזו תדון בנושא .)

‡ שינת הורים בבתי הילדים זידון , במקרה הצורך , בכל קבוצה , לגופו של עניין .

אלה הדברים שעליהם דובר . התרשמותנו היא , ששיחתנו אינה מספקת ואינה ממצה את בעיות החינוך אצלנו . היתה זו נגיעה מאוד מאוד רופפת באיכויות של חיינו . דברים יסודיים ומהותיים לא הגיעו לכלל דיון - וחבל !

יש מקום להמשיך - ומי שברצונו , מוזמן להרחיב את הדיונים , כצוות חדש המוכן לטפל בבעיות לעומקן .

א ו כ מ ה , א פ ר ת . ס . , פ ו ר י ה

לקראת השיחה

בשיחת הקיבוץ מחר יחולק ארטיק (קסטה ?) ויידונו הנושאים הבאים :

פיקוח מוזיקי כותנה - שכיר

צוות השליחין אינו מרוצה ממצב הפיקוח בשדות הכותן שלנו והוא הציג תביעה להביא לאלתר צוות פיקוח שכיר לתגבור הצוות המקומי. הנושא לובן בישיבת מזכירות מיוחדת, בה הועלו הצעות ודרכי פעולה לפתרון הבעיה.

לדעת המזכירות ורכז המשק ניתן עדיין, בשלב זה, להתמודד ולנסות לפתור את הנושא ב"כוחותינו המקומיים". כמובן שמהלך זה מחייב מספר שינויים במערך כוח אדם במשק, והנושא ייבחן כבר בימים הקרובים. אם ניווכח כי לא ניתן להגיע לפתרון הרצוי, נשקול שוב את הצעת הפיקוח השכיר.

רכז השליחין, רענן, לא קיבל את החלטת המזכירות ותבע להביא את העניין להכרעת שיחת הקיבוץ. הוא התבקש לקיים דיון מיוחד בצוות השליחין, בהשתתפות נציגי המזכירות, לקראת השיחה.

"נופש במקום מזגן"

חיים בל, רכז ו. חברים, יציג בפני הקיבוץ שתי הצעות אפשריות לקידום רכישת מזגנים, השנה, לדירות חברים מבוגרים (מעל גיל פנסיה):

א. כל חבר קיבוץ יתרום נופש אחד במשך שנתיים למימון קניית מזגנים לחברים הנ"ל (כ-46 מזגנים), והקיבוץ ישלים את החטר.

ב. הקיבוץ יאפשר לכל חבר המעוניין לרכוש מזגן, להמיר את כספי הנופש, והיתרה תושלם מתקציבו האישי של החבר.

המזכירות מתנגדת לשתי ההצעות ומציעה:

הקיבוץ הוא הקונה מזגנים לחבריו, כאשר בשנה בה יקבל החבר מזגן - הוא יותר על הנופש של אותה שנה. המועד לתחילת קניית מזגנים ייקבע ע"י ועדת המשק.

בשל אי-ההסכמה בין הצדדים השונים, יובא הנושא להכרעת שיחת הקיבוץ.

עיסורי העלון - אביגדור

מחנך ל"צפית" - אסא ברק

הנושא הוצג בעלון הקודם: כזכור אסא מתנגד לקבלת התפקיד, אפילו לשנה אחת בלבד, כהצעתנו. אך מחובת הקיבוץ לייעד מחנך ל"צפית".

מ י נ ו י י ם

הרשימה הוצגה על לוח המודעות ונקווה שאנו אכן מתקרבים לסיום עונת הבחירות

הדרכת גרעין נוער - לכפר מנחם

המזכירות מציעה לקיבוץ לארגן ולהדריך השנה גרעין נוער שייעודו יהיה קיבוץ כפר מנחם (מבי"ס חקלאי או הנוער העובד), בעוד הקבה"א מעוניין שנדריך שוב גרעין השוה"צ במתכונת "שמץ". הצעתנו לריכוז הגרעין היא יזהר זלינגר, והיא כבר אושרה בוועדת עבודה.

פתרון הדיור לגרעין עדיין לא ברור, והוא כמובן מעיק ומכביד. כללית נראה לנו שהצריפים למיניהם (מתנדבים, חיים-ליים, יסמין, מוסד) יסומנו למטרה זו.

הנושא יועלה בשיחה לצורך קבלת החלטה עקרונית, כלומר: גרעין כן או לא - ואיזה? כאשר המיגבלות הקיימות הן: א. גרעין בי"ס חקלאי - סביר שלא נקבל ב. גרעין נוער עובד - יתרונותיו וקשייו ידועים, ג. גרעין השומר הצעיר - דורש צוות גדול וייעודו הסופי איננו כפר מנחם.

ש ו נ ו ת

אם הזמן יאפשר, נעלה נושאים נוספים שכבר פורטמו בעלון, אך דורשים את אישור שיחת הקיבוץ.

הגיש של מ י

לאמציה קורנגוט וגבי, להורים שנסעו גם הם ולכל בני המשפחה -

מ ז ל ט ו ב

עם נישואיכם בקנדה - ולהתראות בקרוב!

מכתב פרידה

רחל'ה סיימה זה עתה את תקופת פעילותה (החלקית) בריכוז ארכיונאי הקי-בוצים (מטעם ברית התנועה הקיבוצית) וחזרה הביתה, לעבודה מלאה בארכיוננו.

בין מכתבי הפרידה וההערכה הרבים שהגיעו אליה מן ה"מטופלים" שלה בכל פינות הארץ, גם אחד קצר ולבבי מן ה"אכסניה" שבה ניהלה את פעולתה:

3.6.1980

לרחל היקרה,

תודה בעד התקופה שעבדנו יחד.

למדתי להכיר את רחל שלנו,

את מסירותך לעבודה ולחברים,

את נכונותך ללמוד ולקלוט ולהעביר

לאחרים, בקיצור לעזור ולהיות בכל

מקום הזקוק לעזרה.

בתקופה שנמשיך יחד עוד הרבה זמן -

באהבה

מוסיח

ארכיון ומוזיאון של תנועת העבודה, רח' וייצמן, ת"א

מכתב גלוי לקיבוץ

חשבתי הרבה בטרם ישבתי לענות על תשובתה-מזכיר על ביקור הקבוצה הגרמנית אצלנו. אני יודע היטב שאני לוחם בסחנות רוח, אך רואה לעצמי חובה מוסרית ואולי גם מייצג עוד מספר חברים. - "החליטו להעביר את הנושא ל"צפית" והנהלת המוסד תארח אותם" - אפשר לחשוב שהמוסד נמצא בתל-א-סאפי, וניתן להג-ביל אותם שלא להסתובב בקיבוץ או לשחות בבריכת השחיה. היה מי שדאג שיכניסו אותם בדלת האחורית! - אני לתומי חשבתי שעוד קיים בקיבוץ רגש של התחשבות ברגשות של חברים, אך כנראה שעות בידי...

צעד אחד כבר עשיתי: התפטרתי מניהול קבוצת הנערים, אחרי 5 שנות עבודה, וחבל... אך אפטיק להיות מיטרד... חשבתי שלא להיות פה במשך שהות האורחים כאן, אך מצפוני לא מרשה לי להשאיר צוות לולנים קטן עם התחלת העמסת העופות. אולם כפי שלא ידעו להתחשב ברג-שות של אחרים, הגעתי למסקנה שבעתיד אדע לשמור לעצמי אופציות פתוחות.

בכבוד רב -

מאיר האוזר

מה שעדיין לא

למדתי על ריבוי

צמחי בית

על פי השאלות הרבות המופנות אלי בקשר לעבודה מעסיקת הקטורה לערב הסדנה, רואה אני לנחוק לקיים פגישה שתתזכור על הנלמד. בהסכמתה של רחל'ה ברוידא נקיים מפגש כזה על מרפס ביתה, ביום ב' הקרוב, 30.6, בין השעות 5-7 אחר הצהריים.

אני פונה בזה לכל החברים (ות) החושבים שסדנה כזאת נחוצה להם או שיש להם שאלות בקשר לנידול עצמי, כגון העברת צמח מעציץ לעציץ או איך לגדל צמח בכלי אטום - לנצל הזדמנות זו ולבנות הכוונה במיוחד למתחילים, שקבור ערב אחד של עבודה + הסברים בהחלט לא מספיק.

היוזמה לפגישה הזאת באה גם כשהי שבלתי-אפשרי מצדי לערוך ביקור בית ולתת הדרכה אישית. לשאול כמובן, תמיד אפשר.

ועכשיו לחלק החשוב ביותר לתועלת הסדנה: הביאו אתכם את כל הדרוש, ואטביר פעם נוספת למי שאיננו זוכר:

ראשית למדנו שאת הכבול יש להר-טיב לפני שמערבבים, עם חומרים נוספים, רצוי ערב לפני הסדנה. 1/3 מכמות התערובת שברצונכם להכין - הרטיבו היטב, אך לא להפוך אותה לבויץ!

הפרטים הנוספים הדרושים: אדמה קלה (ליד המחסן של קלאוס) אדמת עלים (מתחת לעץ גדול או שיחים), נציץ וסוף-הגולן, סכין גילוח, לוחית עץ (יש לכם) שקיות ניילון, גומיות, כוסות לבן, גביעי גבינה, עפרון, מזכר וכן ייחורים (אם יש לכם רצונות מיוחדים). חלקי צמחים פשוטים לצורך תרגול אני אביא.

רצוי גם להביא כלי כתיבה וקערה וקופסה לערבוב תערובת הקרקע!

להתראות!

רחל'ה נועם

מה נלמד משנת תשל"ט

בימים אלה יצא לאור "ספר" חדש : תמחיר תשל"ט - בהוצאה נאה , קלת-קריאה-והבנה , עם שפע של נתונים וניתוחים משקיים , מלווה דיאגרמות מאירות עיניים(ואיורים עליזים של אריה גרש.) . בהקדמה נאמר, בין השאר, על ידי המחברים , כלומר התמחירים שלנו :

כרגיל אנו משווים את החוברת הזו עם האומדן שמטרנו לקיבוץ השנה כבר בסוף נובמבר 79 - כדי לעדכן את האינפורמציה המשקית וללמוד כל פעם מהסטיות בין האמדן לחוברת הסיכומים הסופיים .

אם נקח את "השורה האחרונה", היינו סה"כ העודף השנתי לרווח והפחתות, הרי ה"אומדן" וה"חוברת" כמעט זהים . הסטיה כמעט אפסית : ב"אומדן" נקטנו 25.043 מיליון ל"י ובחוברת הסיכום מס-תכס הרווח ב-24.931 מיליון ל"י , כלומר הפרש של 112 אלף ל"י בלבד .

אך גם הפעם יש סטיות גדולות יותר בין המרכיבים השונים של המאזן, ושוב בעיקר בריבית . זו נהפכה, בעקבות האינפלציה והמצב הכלכלי הכללי במשק, ל"צרה צרורה" , בכל פעם קשה יותר להעריך מחדש את דהירתה המסחררת .

הערכנו ב"אומדן" שנגיע ל-19 מיליון ל"י ריבית , למעשה הגענו ל-22.7 מיליון , הפרש של 3.7 מיליון !

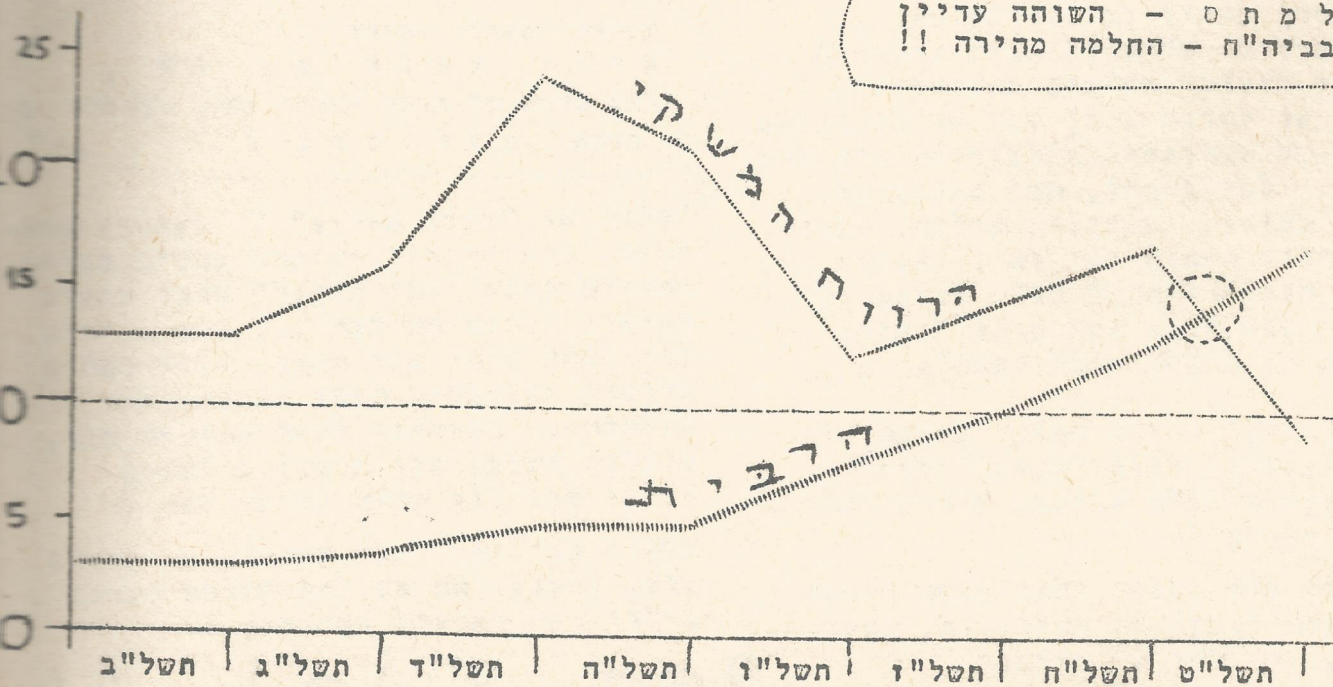
זו הפעם הראשונה בשנים האחרונות , בין הרווח המשקי לבין הריבית - ידה של הריבית על העליונה , שני הקווים מצטלבים !! (ראה שרטוט !)

החסר התמלא ע"י תוספת הכנסה בפלחה (תוספת מחיר), תוספת הכנסה בעבודות חוץ ובשילומים . בכל היתר ישנה התאמה גמורה בין ה"אומדן" וה"חוברת"

השנה הוספנו בחוברת דף הנקרא "מה סקר במשק ומה היו יחסיו המסחר" בין תשל"ח ותשל"ט - המראה מיתאם גבוה בין מה שקרה בכלל התקלאות והמשק הקיבוצי לבין כפר מנחם . נוסף לזה יש לקחת בחשבון את הבצורת הקשה שהשפיעה בצורה ניכרת על הכנסות הפלחה והכותנה ...

התמחירים

% מהתוצר

למטו - השוהה עדיין בניה"ח - החלמה מהירה !!

ק"ת הו"א י"ך

" אין הרבה תנועות ואנשים אשר המרחק בין הדיבור והמעשה כל כך קטן אצלם כמו תנועת "השומר הצעיר", אמר נשיא המדינה יצחק נבון, בברכו את מתיישבי קיבוץ כ"י ש"ר. נצרך גם את ברכתנו לקיבוץ השומרי הצעיר, הראשון של שנות ה-80, שעלה השבוע לנקודת הקבע שלו ברמת תפן בגליל !

חרף כל מאמצי האובייקטיביות שלי, אינני יכול להשתחרר מן הרושם העז שילדי כפר מנחם היו הטובים, היפים, הכשרוניים ביותר בערב סיום שנת הלימודים של "צפית". ראינו אותם בהצגה הנעימה והמקורית (אך לצערנו - הארוכה הרבה יותר מדי !), שמענו אותם מזמרים במקהלה הנחמדה והצלולה ובתזמורת הנושפים (בניצוחו של אסא), אף גילינו כשרונות ידועים ומפתיעים גם יחד בתערוכת מלאכת-מחשבת ומלאכת-מחשבה בין כותלי בית הכיתות, במיוחד במחלקת "המגמה האמנותית". בקיצור: נהנינו מהבנים והבנות - ועשיו לא נותר לנו אלא לאחל לרובם חופש נעים ומהנה, ולבוגרים שבהם - הצלחה בבחינות הבגרות. ודרך צלחה אל חיי הבגרות !

פחות ממאה חברים באו בליל שבת להאזין לדברים רהוטים ומעניינים-למדי מפי שני עתונאים. אבי רז מ"מעריב" סיפר על תחקירים "מיוחדים" בהם הוא עוסק, וכמו אצל כל עתונאי - הסקופים שלו הם אבני הדרך בחייו וב... הרצאותיו. אמנון ברזילי מ"הארץ" הביא ניתוחים משלו על שיקולי הח"כים מהקואליציה להמשיך או לחדול. כן עמד על מעורבותם האישית של העתונאים בהתמודדות בין פרס ורביץ. לפי גרסתו, הכל מבוטס על חישובי בחירות, חשבונות קולות, טקטי-קוח לכיבוש כסאות ותו לא. אפילו בעמדתה הנויטרלית של מפ"ם במאבק זה לא גילה שום יסוד אחר מלבד "נסיון להיבנות על החלשת צמרת הקבה"מ".

בנות "יטמין" טיימו תקופת שירותן בגליל ועומדות לבוא "הביתה" לכפר מנחם לתקופת של"ת ארוכה, בקרוב מאוד. ברוכות הבאות !!

בהשתתפות בני משפחה מכאן ומשם טיימו בני ובנות "שמץ" את הטירונות, בטקס חגיגי. כה לחי - בדרככם להיאחזות צבעון בגליל !

בתכנית "שחק אותה" חשבה אחת הסטודנטיות כי "שלוש עכשיו" הוא שמה של להקת בידור ! אבל אנחנו יודעים יותר טוב : 13 איש ואשה, ביניהם אפילו כמה ומיקי יצאו במוצ"ש לתל-אביב לעצרת הגדולה, ושבו הביתה בהרגשה שאכן עשו משהו לקידום תהליך ערעור הממשלה הזאת. בהמשך נסעו ביום א' 3 ברכב אחד (כלבד ילדיהם) למשמרת מחאה בירושלים והבגידו שם, יחד עם שאר אנשי "שלוש עכשיו" במשך 4 שעות רצופות ! על הפעולה הזאת ניצח הפעם אביטל !

ביום חמישי אחר הצהריים עלו החברים על קברו של הלל והתייחדו עם זכרו, במלאות שנה למותו, עם גילוי המצבה.

גדעון פת, חיים מילר וראובן שויר (ואחרים) השתתפו לפני שבוע בטקס הענק מסמך רשמי על יצוא לחו"ל. וכך כתוב במיסמך הגדול שנמסר לנו :

אות יצואן מוסמך מוענק לכפר מנחם - מפעל מחכת עבור ביצוע יצוא מעל 100,000 \$!

(פרטים על יבוא-עבר ויבוא-עתיד יבואו לידיעת הציבור בקרוב !)

במיסדר חגיגי של כל העילית הצה"לית של סיכון ט', להשתאותם הרבה של קהל הילדים והנשים, ענד אל"ם יודוביץ את הדרגה החדשה והמבריקה לקצין הסרי ביותר בכפרנו - סג"ם נדב אבירם, אשר טיים את הקורס ושב ל"אספסת".

עכשיו סתגלה חסוד : א ד ר י נ א ו ר ב ז 60 , ועם שובם של תרצה ואורי נשלח לו-להם ברכת מזל טוב !

"פלא" או "מובן מאליו" ? פעילות קדחתנית, מיעוטה ביד ועיקרה בכלים כבדים, מתנהלת לפני "בתי הנוער" שלנו במערב הקיבוץ, והצמיחה כבר... ד שא ירוק לפני אחד מבתי בני המוסד ושני שטחים חרושים ומזובלים היטב המצפים ליד השותלת. כששאלנו לפרש התופעה הזו, קיבלנו תשובה בזו הלשון : "פשוט רצינו שגם לנו תהיה סביבה יפה !".

שלשום כבר ישבו בני המוסד, עם אברהם סלע, ותכננו את פעילות החופש הגדול. בילוי נאה ומועיל ומעניין !!

בת אירע !

אמא אנה לבושין

אמי נולדה בקיץ 1901, בת למשפחת איכרים בכפר קטן בגרמניה, משם הוציא אותה אבא אל הכרך הגדול.

אמא, מנעורי אני זוכר אותך כאשה מטורה, יפה ואוהבת את משפחתך. אף פעם לא היה לך ק בחיים! נעוריך עמדו בסימן מצוקה של מלחמת העולם הראשונה; ולאחר המלחמה - חלומות על עולם סוציאליסטי, טוב יותר, נמוגו כל כך מהר! - לא הספקת אפילו לתפוס שהמלחמה נגמרה, וכבר היית עמוק בתוך האינפלציה האיומה ביותר שההיסטוריה ידעה אי-פעם. קרן האור היחידה בימים אלה - אהבתך אל אבא, אותה אהבה שהפכה במרוצת השנים לנר מאיר ושמכוונת את כל חייך.

כבת כפר, תמיד חזרת אל האדמה. חסת שהאדמה היא מקור חיים. אפילו בכרלין של שנות ה-20 ידעת לדאוג לכך שידייך תהיינה עטוקות באדמה, בגידול ירקות ליד הבית למען להקל על השנים הקשות ההן. גם פרחים גידלת, למען לייפות את ביתנו, ובזה המשכת עד יומך האחרון. באיזו אמנות ידעת להכין ארוחת מלכים מלא-כלום!

גידלת אותי החל מכביסת חיתולים, דרך פינזוקים באוכל, אהבה לטבע בכלל ולגידול פרחים בפרט, דרך שקידה על ציור - איך אהבת לצייר, בפשרון רב, את כל גן החיות! בפה פעור הייתי עומד על ידך כדי לראות איך צומחים ג'ירפה או פרה או חתול על הנייר שלפנייך.

לחוויה מיוחדת היו לי הטיולים בסביבות ברלין - את, אבא ואני - טיול ביער, בשירה ובעליזות, במשחקי כדור, פיקניק ושמחת חיים, אך לדאבוני תקופה קצרה כל כך, ואולי לכן יקרה כל כך?! - - נסיון להביא לי אח נכשל באותן שנים, בגלל גזרה משמיים.

ענני אימה כיסו את כל אירופה, אותה אימה אשר הרסה את ביתך שנחת לו את כל ליבך הקטן, במסירות ובתמימות. כדי לגלות איזה קשרי אהבה עזים מסוגל לב קטן זה לפתח, באו שנות האימים של היטלר - כאילו לא סבלת עד כה מספיק בחיים - ואיתך באו הגזרות למיניהן. בזה אחר זה נכרתו ענפי משפחת לבושין בשואה הגדולה. ואת, חסרת-אונים, חורקת שיניים ומחזקת שורשי אהבתך אל אבא, כי ממני כבר נפרדת, עם עלייתי ארצה, בדמעות ובחיבוקים, כדי להציל את חיי מ"ציפורני השטן". ולא ידעת מתי, איפה ואם בכלל נחראה!!

גם לא ידעת אז איזה סבל, השפלות, כאב, רעב, איזמים ופחדים נכונו לך על ידי
 מכונת ההשמדה של המשטר הנאצי. ושוב כל גזרה חדשה - ומי יודע למנות את
 מספרן - כאילו העמיקה שורש של אהבה בביתנו. כל כך פשוטה ומובנת מאליה
 דאגתך לאהוב נפשך!

מלחמת העולם השנייה השאירה כך פצעים עמוקים בלב ובנפש ובאמונתך באדם. -
 הקשר בינינו נותק בשנת 1942 והתחדש רק כעבור 3 שנים, אחרי הנצחון, דרך
 הצלב האדום. תקוות חדשות. וכשהגעת לכפר מנחם, ב-1948, בשלהי מלחמת
 השחרור, ראיתך לפני כמו יונת השלום של פיקסו: רזה, כולך עור ועצמות,
 סועה, מפוחדת ופצועה בנפשך. היה לי ברור שזאת לא אותה אשה שנפרדת
 ממנה 9 שנים קודם לכן.

ניסינו לתת לך ולאבא בית חדש - שולמית ואני, הבנינו ולבסוף גם הכלות
 והנכדים. לפעמים, כאשר עבדת שוב בגינה והכל פרח, היה נדמה לי: הנה את
 מצמיחה שורשים חדשים! אך הפצעים היו עמוקים מדי והשורשים שטחיים מדי.
 אמנם מצאת פה בכפר מנחם את משפחתך, גם שלוה ומנוחה, אך ארבע מלחמות קיום
 של עם ישראל לא נתנו לפצעיך להגליד. החרדה לגורל הבנים שוב ושוב
 הזכירה לך את "הימים הנוראים" ההם.

אולם המכה הקשה ביותר בשבילך הייתה ללא כל ספק מותו של אבא. אהבתו זקפה
 את קומתך - ופתאום לא היה לך עוד למי לדאוג. גדולה היתה אהבתך,
 וכל מי שהכיר אותך באמת - אהב אותך!

מרכיני ראש אנו מלווים אותך היום בדרכך האחרונה. מותך בא לך כמו
 שהיית בחייך: בפשטות ובעוז, כאילו מובן מאליו. יהי זכרך ברוך.

22. 6. 80 ק ל ו ן

ל ק ל ו ן ו ש ו ל מ י ת ו ל כ ל ה מ ש פ ח ה

א נ ו מ ש ח ת פ י ם ב א ב ל ע ל מ ו ת

ה א ם - ה ס ב ת א

ב ג י ל 79 , ב י ם א ' 22 . 6 . 80